číslo ve spisu: ……

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd a starých jazyků

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Mireia Ryšková

Autor/autorka práce: Iveta Isabela Anderlová
Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
Název práce: Misijní rozměr cesty Panny Marie za Alžbětou. Lk 1,36-45
Vedoucí práce: Doc. Jaroslav Brož SSL., ThD.
Rozsah práce: 110 225 znaků, 61 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☐	☒
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☐	☒
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐

C. Celkový přínos práce
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.

	ano	Ne
Práce je kompilační prací	☒	☐
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒
Práce přináší nové poznatky	☐	☒
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy)

Iveta Isabela Anderlová si předsevzala zpracovat téma návštěvy P. Marie u Alžběty, jak je uváděno v Lk 1,36-45, a to z velmi specifického pohledu, totiž misijního rozměru této perikopy, resp. Mariina jednání. Takto zaměřená práce by však patřila jnam než do oboru biblistika. Již ze seznamu literatury je zřejmé, že zaměření práce míří jiným směrem. Celou práci by bylo možné charakterizovat jako spirituálně pastorační s východiskem v biblickém textu, event. autorskou meditací nad biblickým textem se zaměřením na misijní poslání církve (každého křesťana). Z hlediska biblistiky jako vědy se tedy hodnotí velmi obtížně. Autorka biblickému textu v rámci celé práce věnuje velmi málo pozornosti a závěry, které z něj vyvozuje, neodpovídají exegetickým zvyklostem. O většině autorčiných tvrzení se dá z hlediska biblistiky jako vědy úspěšně pochybovat, protože autorka nepodává žádnou relevantní argumentaci. Jde velmi často o subjektivní ahistorický náhled, který - možná i vinou nepřesné formulace - je i leckde dogmaticky nesprávný. Autorka na několika místech např. zdůrazňuje, že Maria předala Alžbětě (Janovi) Ducha sv. (např. s. 26, 35, 40, 44, 47, přestože na s. 26 je konstatováno, že Alžběta byla naplněna Duchem sv. již od Janova početí), což je nemožné, neboť Duch sv. je osoba, nikoliv objekt (i obrat nést Krista je metaforou, pokud nemáme zrovna na mysli Krista eucharistického). Kdyby se autorka třeba v této věci podívala řádně do textu (v. 41), musela by konstatovat, že Alžběta byla naplněna Duchem sv. - což je i v řečtině pasívum, jež běžně odkazuje na Boha. Tedy tím dárcem Ducha není Maria. Zrovna tak interpretace Trojice v rámci daných veršů jde nad intenci textu (např. s. 25n, 39, 40). Tvrzení "Novým úkolem v poslání Alžběty je prorocky vyznat své poznání o víře Marie, o jejím početí (sic!), ale i o své víře v Trojici" (s. 40) je jednak stylisticky velmi neobratné, jednak zcela ahistorické a textu neadekvátní. Alžbětino vyznání je primárně christologické, pak teprve mariologické, o Trojici tu autor evangelia vůbec nehodlal spekulovat.
Práce je plná spekulativních výpovědí, aktualizací a odboček, které s tématem nesouvisejí. Výčet by byl příliš dlouhý, neboť téměř každý odstavec obsahuje nedoložená tvrzení. Nedostatky, otazníky a sporná tvrzení jsou většinou vyznačeny v práci tužkou.
Z hlediska stylistického se v textu vyskytují občas anakoluty (např. s. 28, 36) nebo nepatřičné výrazy, jako svižný způsob (s. 24), zda jí z toho "něco kápne" (s. 27), cesta církve je …emblematicky ztvárněna (s. 35), z otevřenosti po imanenci (s. 41); také používání autorské 1. os pl. je nevhodné. Pro odbornou práci se jeví nevhodné i používání velkých písmen u osobních a přivlastňovacích zájmen vztahujících se na Boha nebo Ježíše; Duch sv. se píše podle standardů českého pravopisu pouze s prvním velkým písmenem.
Další podivností autorčina výkladu je úporná snaha po rozlišení tzv. mužské a ženské spirituality, což nejen podléhá určitým klišé, ale vůbec neodpovídá intencím autora evangelia. Autorka ví mnoho věcí, které v textu opravdu nejsou, např. že Maria se vůbec nebála, že ji nařknou ze smilství (s. 39), nebo že jistě rozjímala cestou k Ažbětě a svou modlitbu jistě konala během pomoci, ke které byla poslána k Alžbětě (s. 45), a vykonala u Alžběty mnoho práce (s odkazem na Lk 10,40). Autorka navíc na jedné straně píše, že Lukášovo evangelium není napsáno jako misijní spis (s. 15), na druhé straně i danou perikopu, kde o exlicitním misijním zaměření lze těžko hovořit, jako misijní (již v autorově intenci) interpretuje.
Se svými zdroji také autorka nenakládá vždy adekvátně, když v odkazech ke konkrétním tvrzením uvádí desítky stran (viz např. pozn. 10, 12, 13, 79) nebo tvrdí, že se narození Ježíšovo klade do posledního roku vlády Heroda Velikého, aniž uvádí zdroj (s. 32n), protože do posledního roku Herodovy vlády (4 př. n. l.) je Ježíšovo narození obecně datováno jako nejzazší možnost; většina historiků a badatelů vymezuje datum narození lety 9-4 př. n. l., nejčastěji 7/6 př. n. l., což je sice pro práci samu nepodstatný detail, ale nesvědčí to o autorčině dobré práci s literaturou. Jaký smysl má pozn. 74, mi zůstalo utajeno. Tak by se dalo pokračovat ještě dlouho.
Z hlediska biblistiky lze práci stěží doporučit k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Doporučení práce k obhajobě	**doporučuji**

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 5. 1. 2020 Podpis: